

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

בפקודה זו -

"התוויה" - סימון מצרך, ציונו, כינויו או תיאורו בדרך אחרת;

"כימאי ממשלתי" - מי ששר הבריאות מינהו להיות כימאי ראשי, לרבות סגנו ולרבות עובד אחר של משרד הבריאות שהכימאי הראשי הסמיכו לבצע אנליזות;

"מזון" - כל מצרך, זולת סמים או מים, המשמש מזון או משקה לאדם, וכל מצרך שבדרך כלל נותנים אותו במזון אדם או משתמשים בו להרכבתו או להכנתו, לרבות חמרים נותני טעם ותבלינים;

"מזון מזויף" - מזון שעורב בו חומר זר, או שנגרע חלק, מחלקיו, הכל באופן המשפיע על איכותו, מהותו או תכונותיו, זולת אם נקבע אחרת בפקודה זו;

"מכירה" -

(1) מכירה בסיטונות או בקמעונות;

(2) הצעה למכור;

(3) פרסום, הצגה, שמירה, העברה, משלוח, יבוא, הובלה או מסירה לשם מכירה;

(4) גרם מכירה;

(5) הכנה או החזקה לשם מכירה;

(6) החלפה, המרה, הספקה או עשייה אחרת, בתמורה ישירה או עקיפה;

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות;

"מפקח" -

(1) רופא ממשלתי;

(2) פקח של משרד הבריאות;

(3) פקיד אחר של משרד הבריאות שהמנהל הסמיכו;

(4) תברואן או מפקח של רשות מקומית שמועצה הסמיכה אותו לגבי חצרים שבתחומה;

(5) מפקח לפי פקודת המשקלות והמידות, 1947;

(6) פקיד מכס כמשמעו בפקודת המכס;

(7) עובד המדינה אחר שהמנהל הסמיכו בכתב;

"צרור" - כל דבר שעוטפים, אורזים או מצרפים בו טובין או שנותנים לתוכו טובין;

"רופא ממשלתי" - רופא, או רופא וטרינרי, שהוא עובד המדינה או עובד רשות מקומית;

"רשות מקומית" - עיריה או מועצה מקומית שנתכוננה לפי פקודת המועצות המקומיות;

"תווית" - סימן או ציון או כל דבר מודפס, מצוייר או מתאר אחר המופיע על מזון, צמוד אליו או ארוז עמו והמתייחס למזון או לצרור המכיל אותו.

2. חזקה

לענין פקודה זו, מזון ייראה כנועד למכירה למאכל אדם זולת אם הוכח היפוכו של דבר.

3. סמכות המנהל להתקין תקנות

(תיקון התשנ"ה)

המנהל רשאי, באישור שר הבריאות, להתקין תקנות המרשות - דרך כלל או ביחס לאזור או למקום שיפורטו - נקיטת אמצעים למניעת סכנה לבריאות הציבור מיבוא, הכנה, החסנה והפצה של מזון שנועד למכירה למאכל אדם, וכן למניעת סימון כוזב של מזון, ובלי לגרוע מכלליות הסמכויות הניתנות בזה, יכולות תקנות כאמור -

- (1) להורות על התוויה נאותה של צורות מכילי מזון;
- (2) להגדיר, לפי הצורך, איכותו, מהותו ותכונותיו של מזון, לפרט תקנים הנדרשים ביחס למזון כאמור ולקבוע איזה חסר ברכיב מן הרכיבים הרגילים של חומר, ואיזו תוספת של דבר זר בחומר או איזה שיעור של מים בו, יהיו לענין פקודה זו ראייה לכך שאין החומר אמיתי או שהוא מזיק לבריאות;
- (2א) לקבוע הוראות בדבר סימון הימצאות גלוטן במזון;
- (3) לקבוע נהלים לנטילת דוגמאות מזון ולהורות על בדיקתם;
- (4) להורות על גביית תשלום שהתקנות מתירות הטלתו לענין התקנות או לענין השירותים הניתנים לפיהן;
- (5) להחיל לגבי העינים שניתן לקבעם בתקנות הוראות חיקוק אחר הדנות בעינים דומים, בשינויים ובהתאמות המחוייבים.

א.3

תקנות בדבר אזהרה על מזון משום סכנת חנק

2

(תיקון התשס"ה)

שר הבריאות, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות בדבר חובת סימון אזהרה על גבי אריזות של פיצוחים, ממרחים, גרעיני תירס ונקניקיות משום שיש באכילתם על ידי ילדים מתחת לגיל 5 סכנת חנק, וכן בדבר סימון אזהרה כאמור בשלט במקום ממכר, שלא באריזה של המוצרים האמורים; בסעיף זה -

"פיצוחים" - סוגים שונים של גרעינים ואגוזים המשווקים לאכילה כפי שקבע השר בתקנות, בין כשהם נמכרים עם הקליפה, ובין בלעדיה;

"ממרחים" - ממרחים על בסיס שומני המכילים חתיכות פיצוחים קלופים;

"גרעיני תירס" - גרעיני תירס וגרעיני תירס תפוחים (פופקורן);

"נקניקיות" - כהגדרתן בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (נקניק ונקניקיות), התשל"ו-1975, או תערובת על בסיס חלבון מן הצומח בשרוול העשוי מחומר סינתטי דמויית נקניקיה.

3.ב. תקנות בדבר סימון סוכרים

(תיקון התש"ע)

שר הבריאות, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות בדבר חובת סימון תזונתי של הסוכרים במזון ארוז מראש כהגדרתו לפי פקודה זו.

4. סמכויות מפקחים

מפקח רשאי -

- (1) להשיג, בדרך שנקבעה בתקנות, כל דוגמת מזון;

(2) להיכנס לחצרים שמוכרים בהם מזון כדי להשיג דוגמאות לאנליזה או כדי לברר אם מפירים שם פקודה זו או תקנות שלפיה;
(3) להשיג - אך ורק לבקשת הקונה או הנשגר, או בהסכמתם - כל דוגמת מזון במקום שמוסרים אותו ובמהלך המסירה לידיהם.

5. חובותיו של מפקח

מפקח ימציא לרופא המחוז או הנפה הנוגעים בדבר, לשם אנליזה בידי כימאי ממשלתי -
(1) כל דוגמת מזון שהשיג בתוקף סמכותו שבסעיף 4(1), אם הוא חושד כי היא נמכרה לו בניגוד להוראות פקודה זו או תקנות שלפיה;
(2) כל דוגמת מזון שהשיג בתוקף סמכותו שבסעיף 4(3), אם הוא חושד כי היא נמכרה לו בניגוד להוראות פקודה זו או תקנות שלפיה.

6. אנליזה של דוגמאות מזון

כימאי ממשלתי יערוך, בהקדם האפשרי, אנליזה לכל דוגמת מזון שהמציא לו מפקח ויתן לרופא המחוז או הנפה הנוגעים בדבר תעודה - לפי הטופס שבתוספת או בדומה לו ככל האפשר - שבה יפורטו תוצאות האנליזה.

7. פסילת מזון והשמדתו

רופא ממשלתי, שמצא כי מזון המוצג למכירה עלול להזיק לבריאות אדם או שאינו ראוי למאכל אדם, מחמת רקב, הזדהמות או כל סיבה אחרת, רשאי לפסול מזון כזה ולצוות על השמדתו, או למנוע באופן אחר את השימוש בו למאכל.

8. ביקורת ובדיקה של מזון שבמעבר

(א) מפקח רשאי לבדוק ולבקר כל מזון שיובא לישראל או שנשלח לכל מקום בישראל, בין בהיותו במעבר ובין לאחר הגיעו ליעדו, וליטול ממנו דוגמאות ולהעבירן לבדיקה או אנליזה; כל דוגמה הניטלת כך בבית המכס, תינטל בלא תשלום.
(ב) מזון כאמור יחד עם מזון דומה לו שבאותו משלוח, ניתן לעכב בשמירת אגף המכס ומע"מ, לפי שיקול דעתו של המנהל או של מנהל המכס ומע"מ, עד שיושלמו הבדיקה או האנליזה הדרושות; ובלבד שהבדיקה או האנליזה תבוצע בהקדם האפשרי.

(ג) הראו בדיקה או אנליזה כאמור שהמזון זוייף או שניתן לו תיאור כוזב, או שהוא מזון אסור, או שאינו תואם בדרך אחרת את הוראות פקודה זו או תקנות שלפיה, רשאי שופט בית משפט שלום, לפי צו חתום ביד המנהל או רופא ממשלתי המופקד על לשכת בריאות מחוזית, לצוות כי המזון וכל מזון דומה לו שנכלל באותו משלוח -

(1) יחולט וכן רשאי לצוות כי יושמד;

(2) יוחזר לנמל המוצא של המשלוח;

(3) יותר ליבוא לאחר התווייתו מחדש להנחת דעתו של המנהל;

(4) יטופל או ייעשה בו בדרך אחרת, כפי שיורה המנהל.

(ד) נתגלה מתוך בדיקה או אנליזה כאמור כי מזון כלשהו עלול להזיק לבריאותו של אדם, או שאינו ראוי למאכל אדם, מחמת רקב, הזדהמות או כל סיבה אחרת, רשאי רופא ממשלתי לפסול את המזון ולצוות להשמידו או למנוע באופן אחר את השימוש בו למאכל אדם; הודעה על כך תישלח לבעל המזון לפני ביצועו של הצו או לאחריו לפי ראות עיניו של הרופא.

9. חובת רשות מקומית

רשות מקומית תורה לפקידיה ליטול דוגמאות מפעם לפעם, לפי הצורך, כדי להבטיח מכירת מזון טהור ואמיתי.

לא יזייף אדם מזון ולא יוסיף לו כל חומר משמר, חומר צבע או חומר אחר שנאסרו בתקנות לפי פקודה זו, ולא ימכור מזון מזויף או מזון המכיל חומר כאמור.

הסדרת הוספת מים וחומרים לבשר

(תיקון התשס"ד)

(א) בסעיף זה -

"בשר", כל אחד מאלה:

(1) שרירי השלד של בהמות כהגדרתן בתקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964, עם עצמות או בלעדיהן;

(2) עופות כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1960, עם עצמות או בלעדיהן ועם עור או בלעדיו;

(3) סוגי בהמות או עופות נוספים שקבע שר החקלאות;

"בשר מיושן" - בשר מצונן שעבר תהליך של הבחלה טבעית בטמפרטורה שלא עלתה על שתי מעלות צלסיוס ולא פחתה מאפס מעלות צלסיוס במשך ארבעה עשר ימים רצופים לפחות;

"בשר מיושן קפוא" - בשר מיושן שהוקפא לאחר תהליך ההבחלה;

"בשר טרי", "בשר מצונן" - בשר אשר לא עבר תהליך טיפול כלשהו, למעט צינון בטמפרטורה שלא עלתה על ארבע מעלות צלסיוס ולא פחתה מאפס מעלות צלסיוס, ובלבד שנשמרו תכונותיו הטבעיות של הבשר;

"בשר קפוא" - בשר אשר לא עבר טיפול כלשהו, למעט הקפאה בטמפרטורה פנימית שלא עלתה על שתיים עשרה מעלות צלסיוס מתחת לאפס;

"טיפול" - טיפול מכל סוג שהוא בבשר, לרבות הוספת מים, תבלינים, חומרי כבישה או חומרים אחרים וכן הפשרה וכבישה ולמעט ניקור, הכשרה, פירוק, פריסה ואריזה;

"מוצר בשר מעובד" - מוצר המיוצר מבשר מצונן או מבשר קפוא שעבר טיפול;

"תכונות טבעיות של בשר" - טעם, צבע, ריח ומרקם;

(ב) הוסיף אדם מים או חומר מכל סוג שהוא לבשר מיושן, לבשר מיושן קפוא, לבשר מצונן או לבשר קפוא, לא ישווק, לא ימכר ולא יסומן הבשר האמור, אלא כמוצר בשר מעובד, לפי הוראות סעיף זה.

(ג) לא ישווק אדם, לא ימכור, לא יסמן, לא יחסין ולא ייבא בשר כבשר מיושן, אלא אם כן הוא בשר מיושן.

(ד) לא ישווק אדם, לא ימכור, לא יסמן, לא יחסין ולא ייבא בשר כבשר מיושן קפוא, אלא אם כן הוא בשר מיושן קפוא.

(ה) לא ישווק אדם, לא ימכור, לא יסמן, לא יחסין ולא ייבא בשר כבשר טרי או כבשר מצונן, אלא אם כן הוא בשר טרי או בשר מצונן.

(ו) לא ישווק אדם, לא ימכור, לא יסמן, לא יחסין ולא ייבא בשר כבשר קפוא, אלא אם כן הוא בשר קפוא.

(ז) מוצר בשר מעובד לא יכיל חומר מכל סוג שהשר קבע לגביו הגבלות או איסורים לפי הוראות פסקה (ט)(1).

(ח) לא ישווק אדם ולא ימכור מוצר בשר מעובד אלא אם כן הוא מסומן במילים "מוצר בשר מעובד" או "מוצר המכיל בשר"; שר הבריאות יקבע הוראות בדבר סימון מוצר בשר מעובד כמוצר בשר מעובד או כמוצר המכיל בשר.

(ט) שר הבריאות, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת יקבע בתקנות את כל אלה:

(1) סוגי חומרים שאסור להוסיפם למוצר בשר מעובד;

- (2) אופן סימון שיעור המים שמוצר בשר מעובד שלא עבר טיפול בחום מכיל, ודרכי חישוב של שיעור המים המוסף במוצר בשר מעובד מסוים;
- (3) אופן סימון מוצר בשר מעובד, לרבות מוצר המכיל בשר, בשר מיושן, בשר מיושן קפוא, בשר מצונן ובשר קפוא, לרבות אופן סימון החומרים והמים שהוספו, גודל האותיות, וכללים נוספים בדבר האריזה.
- (י) תקנות לפי סעיף זה יכול שיהיו כלליות או לסוגים שונים של מוצר בשר מעובד, כפי שקבע השר.
- (יא) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

11. הוספת חומר למזון

לא יוסיף אדם למזון כל חומר משמר או חומר צבע מכל סוג אלא כפי שהותר בתקנות לפי פקודה זו, ולא ימכור מזון שהוסף לו חומר כאמור.

12. מכירה בלא התוייה

לא ימכור אדם מזון בלא שהותווה כנדרש בתקנות לפי פקודה זו, או שמשקלו הנקי אינו תואם את האמור בתוויית.

13. איכות פגומה

לא ימכור אדם מזון שאיכותו נפגמה מחמת רקב, הזדהמות או כל סיבה אחרת.

14. מכירת מזון שונה מהנדרש

לא ימכור אדם מצרך מזון שמשקלו, איכותו, מהותו או תכונותיו שונים לרעה ממה שביקש הקונה; אולם לא ייחשב אדם כעובר על הוראה זו אם נתקיים אחד מאלה:

- (1) חומר או רכיב בלתי מזיקים לבריאות הוספו למזון בהיותם נדרשים לייצורו או להכנתו של המזון כמצרך מסחרי הניתן להובלה או לצריכה, והדבר לא נעשה במרמה לשם הגדלה של הנפח, המשקל או המידה של המזון או לשם הסוואת איכותו הנחותה;
- (2) המזון הוא נושא לפטנט תקף והוא מסופק כפי שנדרש במיפרט של הפטנט;
- (3) המזון עורב באופן בלתי נמנע בחומר זר במהלך ההכנה או האיסוף.

15. אי גילוי של שינוי במזון

לא יגרע אדם ממשקלו, איכותו, מהותו או תכונותיו של מזון, מתוך כוונה שהוא ימכר כך, ולא ימכור מזון ששונה כאמור, והכל אם לא גילה את דבר השינוי.

16. סירוב למכור למפקח

לא יסרב אדם למכור למפקח המבקש לקנות מזון המוצג או המצוי למכירה קמעונית בכל חצרים, חנות, מחסן, רחוב או מקום פתוח לציבור, אם המפקח הציע את מחיר השוק לכמות הדרושה לו לשם אנליזה והכמות אינה עולה על הדרוש לכך באופן סביר.

17. הכשלת מפקח ושיחודו

- (א) לא יכשיל אדם ולא יעכב, במזיד, מפקח במהלך תפקידו לפי פקודה זו.
- (ב) לא ימנע אדם ולא ינסה למנוע ממפקח למלא כראוי את תפקידו לפי פקודה זו, על ידי מתנה, שוחד, הבטחה או פיתוי אחר.

18. הפרעה לנטילת דוגמאות

לא יסרב אדם להרשות למפקח ליטול את כמות המזון שהוא רשאי להשיג לפי סעיף 4 לשם עריכת אנליזה.

19. מתן תעודת אחריות כוזבת

(א) לא יתן אדם עם מזון שהוא מוכר תעודת אחריות שהיא כוזבת או מטעה בפרט כלשהו; אולם לא ייחשב אדם כעובר על הוראה זו אם הוכיח להנחת דעתו של בית המשפט, שבעת שנתן את תעודת האחריות היה לו יסוד להניח שהאמרות או התיאור שבה אמת.

(ב) הליכים לפי סעיף זה ניתן לנקוט בבית המשפט שבתחום סמכותו מצוי המקום שבו נמכר המזון או ניטלה ממנו דוגמה או בבית המשפט שבתחום סמכותו מצוי המקום שבו ניתנה תעודת האחריות.

20. שימוש בתעודת אחריות של מזון אחר [10(1)(יא)]

לא ייחס אדם במזיד למזון, בהליך לפי פקודה זו, אישור או תעודת אחריות שניתנו לגבי מזון אחר.

21. מתן תווית כוזבת [10(1)(יב)]

לא יתן אדם במזיד, עם מזון שהוא מוכר, תווית הנותנת למזון תיאור כוזב.

22. הפרת תקנות [10(1)(יג)]

לא יעבור אדם, בין בעצמו ובין על ידי עובדו או שלוחו, על תקנה לפי פקודה זו.

23. עונשין

(א) המפר הוראות סעיפים 10 עד 22, דינו - מאסר שנה.

(ב) על אף האמור בכל דין, מי שלגבי ענין מעניני פקודה זו מזייף אישור או כתב אחר המתחזה להיות תעודת אחריות או מפיץ אותם בידיעה שהם מזוייפים, דינו - מאסר שנתיים.

24. סייג לעבירות

לא יאשם אדם בעבירה לפי פקודה זו ביחס למכירת מזון שעורב בו חומר או רכיב בלתי מזיקים לבריאות, ושלא נועדו להגדלה במרמה של הנפח, המשקל או המידה של המזון או להסוואת איכותו הנחותה, אם בזמן מסירת המזון נתן למקבל הודעה בתווית שהודפסה באופן ברור, מובלט וקריא, בשפה אחת לפחות מבין השפות הרשמיות, על המזון או במצורף לו, לענין היות המזון מעורב; תווית תיראה כממלאת דרישות אלה רק אם אין בה דבר אחר המסתיר את ההודעה האמורה.

25. טענת הגנה בלתי קבילה

באישום לפי פקודה זו לא תהיה זו הגנה לנאשם, שהקונה קנה לשם אנליזה בלבד ומשום כך לא ניזק בשל אותה מכירה.

26. תעודת כימאי ממשלתי כראיה

(א) בהליכים לפי פקודה זו תשמש תעודה של כימאי ממשלתי ראה מספקת לעובדות שנקבעו בה, זולת אם ידרוש הנאשם כי אותו כימאי יוזמן כעד וכי יוצגו חלקי המזון המוחזקים בידי מי שרכש אותם.

(ב) התעודה לא תהא קבילה בבית המשפט אלא אם ממצאיה נמסרו לנאשם, כפי שקבע שר הבריאות בתקנות, תוך עשרים ואחד ימים מהתאריך הנקוב בה כתאריך סיום הבדיקה; בית המשפט רשאי להאריך תקופה זו מטעמים מיוחדים.

27. הגנה של תעודת אחריות

(א) תהא זו הגנה טובה לנאשם אם הוכיח כל אלה להנחת דעת בית המשפט:

(1) רכש את המזון הנדון במשקל, איכות, חומר ומהות כפי שביקש ממנו הקונה ובצירוף תעודת אחריות לענין

זה; ואולם תעודת אחריות לא תשמש הגנה בכל הליך לפי פקודה זו אם המזון שלגביו ננקט ההליך הינו חלב;

(2) לא היה לו יסוד להניח, בזמן שמכר את המזון, כי המזון אינו כאמור בפסקה (1);

(3) הוא מכר את המזון באותו מצב שבו רכש אותו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יהא על הנאשם לשלם את הוצאות התביעה, זולת אם נתן הודעה מספקת לתובע כי הוא עתיד להסתמך על הגנה של תעודת אחריות.

28. הוראות לשימוש בתעודת אחריות

(א) תעודת אחריות לא תשמש הגנה באישום לפי פקודה זו אלא אם הנאשם שלח לתובע, תוך שבעה ימים מהיום שהומצאה לו הזמנה לדין, העתק מתעודת האחריות בצירוף הודעה בכתב שבכוונתו להסתמך בהגנתו על התעודה, וציין בהודעה את שמו ומענו של האדם שממנו קיבל את התעודה, וכן שלח לאותו אדם הודעה על כוונתו זו.

(ב) מי שטוענים כי נתן תעודת אחריות כאמור, זכאי להופיע בדיון ולהעיד, ובית המשפט רשאי, אם מצא זאת לנכון, לדחות את הדיון כדי לאפשר לו להעיד.

(ג) תעודת אחריות שניתנה מחוץ לישראל לא תשמש הגנה באישום לפי פקודה זו, אלא אם הנאשם הוכיח כי נקט צעדים סבירים לוודא את נכונות האמרות או התיאור שבה וכי האמין בכך.

(ד) כשהנאשם הוא עובדו של האדם שרכש את המזון בהתאם לתעודת אחריות, הוא יהא זכאי, בכפוף להוראות סעיף זה, להסתמך על סעיף 27 כדרך שהגנה כאמור היתה עומדת למעבידו אילו הועמד לדין, בתנאי שיוכיח גם שלא היה לו יסוד להניח כי המזון היה שונה ממה שביקש הקונה.

29. פרסום פסק דין

בית המשפט רשאי לצוות שפסק דין חלוט או תמציתו יפורסמו ברבים, בצורה ובאופן שיקבע, ולהורות מי ישא בהוצאות הפרסום; הורה בית המשפט שהנאשם ישא בהוצאות הפרסום, יהא דינו כדין קנס שהטיל בית המשפט.

30. חילוט מזון

(א) בכל הרשעה לפי פקודה זו, ניתן לחלט לזכות המדינה, לפי צו של בית המשפט, את המזון שאליו מתייחסת ההרשעה; צו כאמור יכול שיחול על כל המזון ועל כל הצרורות והכלים המכילים מזון דומה והשייכים לנאשם או שנמצאו בחצריו או בהחזקתו בשעה שנעברה העבירה.

(ב) כל המצרכים שחולטו לפי צו בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יושמדו או יטופלו או יעשה בהם בדרך אחרת כפי שיוורה המנהל.

תוספת

(סעיף 6)

תעודה של כימאי ממשלתי

תיאור הדוגמה הנבדקת: .....

אני הח"מ מאשר בזה שבדקתי את הדוגמה המתוארת לעיל והריני מצהיר כי תוצאת בדיקתי היא כדלקמן:

.....

ולראיה באתי על החתום היום ..... בחודש ..... שנה .....

כימאי

ממשלתי

[1]. דמ"י, נוסח חדש 36, התשמ"ג (19.8.1983), עמ' 750.

תיקונים: ס"ח 1506, התשנ"ה (24.2.1995), עמ' 136;

ס"ח 1953, התשס"ד (1.8.2004), עמ' 484;

ס"ח 1966, התשס"ה (22.12.2004), עמ' 44;

ס"ח 2247, התש"ע (7.7.2010), עמ' 567. הצ"ח - כנסת 323, התש"ע, עמ' 164.

החל ביום 30.9.2016 מוחלף חוק זה בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 בכפוף להוראות פרק ט"ו לחוק המחליף לעניין תחילה והוראות מעבר. עם זאת נקבע כי השר רשאי, בצו, לדחות את יום התחילה בתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שישה חודשים (ס"ח 2510, התשע"ו, עמ' 90 וק"ת 7664, התשע"ו, עמ' 1184).

[2]. עפ"י תיקון התשס"ה, תקנות ראשונות לפי סעיף זה יובאו לאישור ועדת העבודה הרוחה והבריאות של הכנסת בתוך 6 חודשים מיום פרסום התיקון.

[3]. תחילת תוקפו של סעיף זה במועד כניסתו לתוקף של תקנות שיותקנו על פיו.

//